

Debat 27 mei 2010 Bijdrage ChristenUnie

Voorzitter,

“Iedereen begrijpt dat bezuinigen nodig is, maar dan wel bij de burens” twitterde een bevriend raadslid tijdens een raadsdebat vorige week. Helaas bezuinigen niet alleen de burens, ook in Ridderkerk ontkomen we er niet aan.

Er is door velen veel werk verricht, door de ambtelijke organisatie en partners in de gemeente. Dank daarvoor. We zouden nu een discussie over kerntaken voeren, maar moeten constateren dat het vooral over geld en bezuinigingen gaat. En dat is jammer. De ChristenUnie fractie verwacht in juni een concept Kadernota waarin de bezuinigingsvoorstellen duidelijk gekoppeld zijn aan de gewenste verantwoordelijkheid van de lokale overheid ten aanzien van inwoners, organisaties en bedrijven. Bij het opstellen daarvan wens ik het college overigens veel sterkte. Het is niet de makkelijkste tijd om te besturen.

Het document dat nu voorligt, is lastig te beoordelen. De beschreven keuzes komen willekeurig over en lijken niet voort te komen uit een bredere visie. Naar onze mening ontbreken er ook zaken in. Maar u vraagt ons om kaders. Hier komen ze voor de ChristenUnie, zoals verwoord in ons verkiezingsprogramma:

1. De kerntaak van de overheid gaat breder dan alleen de wettelijke taken, die kernverantwoordelijkheid ligt naar onze mening in de zorg voor veiligheid en de zorg voor kwetsbare inwoners;
2. Zeker nu zou de overheid zich wel met name moeten richten op haar wettelijke taken, maar met aandacht voor genoemde verantwoordelijkheden en groepen;
3. Er moet nadrukkelijk gekeken worden naar de eigen verantwoordelijkheid van inwoners, organisaties en bedrijven, met ook ruimte voor inkomensafhankelijke voorzieningen, toepassing van het profijtbeginsel en kostendekkendheid;
4. Dit alles moet plaatsvinden binnen behoedzame financiële kaders, niet onnodige reserves opbouwen maar ook nu geen greep in de kas doen waardoor er in de toekomst geen ruimte meer is voor nieuwe strategische ontwikkelingen.

De bezuinigingsvoorstellen zullen we langs deze genoemde meetlat leggen. Ik denk dat er geen beleidsterreinen zijn die aan de bezuinigingen ontkomen. Wel leiden onze kaders onherroepelijk tot een zwaartepunt in de fysieke hoek en behoedzame bezuinigingen in de welzijns en zorgsector. We hebben geen behoefte aan verdere vage thema's, zoals nu in de stukken opgenomen, maar willen langs die overheidsverantwoordelijkheden het bezuinigingsdebat vervolgen. Zo vinden we het onverstandig om op preventie een kaalslag aan te richten. We zijn het eens met de keuze voor de inzet op wettelijke taken. Maar ook niet-direct-wettelijke taken als maatschappelijk werk, ouderenwerk, aanpak laaggeletterdheid, opvoedondersteuning en jongerenwerk zien we als overheidsverantwoordelijkheid

(eventueel gedeeltelijk). En om dan maar direct een kader voor de Kadernota mee te geven: we verwachten nieuw beleid rond de uitdagingen die de economische crisis met zich meebrengt juist voor onze meest kwetsbare inwoners.

Het gaat ook om de eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Maar dat mag er niet toe leiden dat zaken over de schutting worden gegooid. De opmerkingen over bijvoorbeeld opbouwwerk lijken daar toch echt op. Waarom zou Woonvisie die taak ineens gaan overnemen? Vandaar dat we bij de stukken in juni de maatschappelijke effecten in beeld willen: zijn er alternatieven voor inwoners? Wat zijn de effecten van versoberingen? Welke groepen hebben last van deze maatregelen? We dienen hierover een motie in, samen met CDA, D66/GroenLinks, PvdA en VVD. En als reactie op de opmerkingen van Leefbaar Ridderkerk: We vragen geen CPB-doorrekening, maar wel dat in beeld wordt gebracht wat de gevolgen van keuzes zijn. Neem bv. het voorstel om te bezuinigen op maatschappelijk werk: dan kan feitelijk worden aangegeven waar minder fte toe leidt. Wat voor wachtlijst ontstaat er?

In de stukken mis ik een onderdeel (of procesvoorstel) over de heroverweging van lopende grote zaken. Ik noem een paar willekeurige voorbeelden. Wat gebeurt er nou met de sporthal Drievliet, wat met de toezeggingen aan de Scouting voor een nieuwe locatie, hoeveel gaan we investeren in bv. de Kerkweg en met de al genoemde nieuwbouwplannen van de Reijer? Is dat overkoepelende beeld echt in beeld bij de Kadernota? Waarom zijn deze onderwerpen niet net zo zeer onderdeel van de discussie over de kerntaak van de gemeente?

Daarbij hoort ook het serieus kijken naar kostenbesparingen. Daarover zijn voorstellen gedaan tijdens de brainstormbijeenkomsten. Ik kan ze ook niet geanonimiseerd in de stukken terugvinden. De nu voorliggende voorstellen zijn dezelfde als die er op 4 maart lagen, alleen wat anders gerubriceerd. Wat is gedaan met de input van de brainstormbijeenkomsten? Naar onze meningen werden daarin ook creatieve zaken genoemd, die wellicht niet direct financieel kwantificeerbaar zijn maar wel richting geven. Ik denk aan het door anderen laten beheren van bv. rotondes, beheer van bedrijfsterreinen of voorbeelden om processen goedkoper te laten verlopen. Ik verwacht van het college op dit punt veel creativiteit in de voorstellen die we in juni bespreken. Gisteravond ontving ik een uitgebreide email van een buurman die had gelezen dat er fors bezuinigd moest gaan worden. Hij deed een heel aantal concrete bezuinigingsvoorstellen, opgedaan tijdens zijn dagelijkse rondje door de wijk. Wij zijn als raad van de kaders en het college voert die uit. Maar ik geloof zeker dat we met het gezond verstand van onze inwoners kunnen komen tot hele reële bezuinigingsopties.

De ChristenUnie deelt de oproep van het college om te werken aan meer vertrouwen. Maar wij zijn het niet eens met de voorstellen daarover. Het college wil meer vertrouwen en het eerste wat ze doet is meedenkende en meewerkende inwoners aan de kant zetten. Wat ons betreft een vervuiling van de discussie. Natuurlijk is de ChristenUnie het eens met het voeren van een discussie over

participatie(instrumenten). Nergens is echter ooit besloten dat dit in dezelfde ronde moest als deze kerntakendiscussie. Uiteraard wel in samenhang. Participatie was een zoektocht de afgelopen jaren. Veel is misgegaan, maar ook mooie zaken zijn ontwikkeld. Daar zou een volgende stap gezet moeten worden. Ik ben blij met de toezegging van een Participatienota. Mogen onze participanten daar zelf ook wat van vinden? Daarom een dringende oproep van onze fractie om de discussie over de *vorm* van participatie los te koppelen van de kerntakendiscussie. Voor de ChristenUnie mag er nu wel ruimte voor de discussie over de hoogte van initiatiefsubsidies en wijkbudgetten zijn, dát hoort wel bij deze discussie. Juist hierbij kan ingezet worden op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners voor hun directe woonomgeving, gelet op de mooie activiteiten die opgezet zijn ter versterking van de sociale cohesie in buurten en wijken. We dienen hierover een motie in, samen met CDA en D66/GroenLinks.

Wat de ChristenUnie nog steeds niet begrijpt, is waarom alleen participatie uit de bestuurskrachtmeting wordt gehaald. Wat doen we met de andere conclusies? Daarin staat toch ook iets over hét thema voor de komende jaren, nl. vergrijzing. Hoe wil het college trouwens werken aan het gewenste draagvlak zoals in het stuk beschreven staat? Graag een toezegging over de verdere behandeling van de bestuurskrachtmeting.

Naar de mening van de ChristenUnie is het onverstandig dat het college zich op onderdelen rijk rekent. De signalen over de BAR-samenwerking horende moeten we nog maar zien wat dit extra gaat opleveren. En ik ben bang dat het college de opmerking dat de crisis ongeveer voorbij is, op enig moment gaat betreuren.

Tot slot. In juni worden er belangrijke besluiten genomen. Politiek moet altijd zo transparant mogelijk willen werken. Daarom willen we ook hier gezegd hebben dat je zo'n debat niet voert tijdens een WK-wedstijd waarin Nederland speelt. Zo'n ingrijpend debat verdient een volle tribune en daar moet je als politiek alle omstandigheden voor willen creëren!